

PREDUZETNIČKA STRATEGIJA: STVARANJE I KORIŠĆENJE NOVOG ULAGA

KONCEPT ORGANIZACIJE

❖ **Novi ulazak:** a) Ponuda novog proizvoda postojećim ili novom tržištu
b) Plasiranje poznatog proizvoda na novo tržište
c) Stvaranje nove organizacije (bez obzira da li je riječ o novom proizvodu ili tržištu koje je konkurentima ili kupcima novo)

❖ **Preduzetnička strategija:** skup odluka, aktivnosti i reakcija koje prvo stvaraju, a zatim tokom vremena koriste novi ulazak na način da maksimiziraju prednosti noviteta i minimiziraju njegove troškove

Tri ključne faze strategije:

- Stvaranje mogućnosti za novi ulazak;
- Korišćenje novog ulaska;
- Petlju povratne veze od kulminacije stvaranja novog ulaska i korišćenja natrag do prve faze

STVARANJE PRILIKE ZA NOVI ULAZAK

- ❖ Da bi resursi omogućili sticanje i konkurentske prednosti, moraju biti:
  - **Vrijedni** - preduzeću omogućavaju da koristi mogućnosti, neutrališe prijetnje, te da nudi proizvode i usluge koje kupci cijene
  - **Rijetki** - posjeduju ih samo rijetki konkurenti (ili niko od njih)
  - **Bez mogućnosti kopiranja** - kopiranje takve kombinacije resursa je teško i/ili skupo za (potencijalne) konkurenте

„Making something people want includes making a company that people want to work for.”
- Sahil Lavingia-

PREDUZETNIČKI RESURS

PREDUZETNIČKI RESURS:

- Sposobnost da se pribave, a zatim i usklade resursi u paket koji je vrijedan, rijedak i bez mogućnosti kopiranja.

TEMELJ PREDUZETNIČKOG RESURSA:

- Znanje o tržištu
- Znanje o tehnologiji

PROCJENJIVANJE PRIVLAČNOSTI PRILIKE ZA NOVI ULAZAK

- ❖ Prethodno znanje i potraga za informacijama neophodnim za sagledavanje svih faktora koji mogu pozitivno ili negativno uticati na poslovni uspjeh preduzeća
- ❖ Vrijeme djelovanja – identifikovanje vremena kada su uslovi povoljni za lansiranje novog proizvoda ili ulazak na novo tržište

Greška prepustanja – proizlazi iz odluke da se preduzetnik upusti u proces novog ulaska, da bi kasnije shvatio da je poticajeno svoju sposobnost stvaranja tražnje i/ili zaštite tehnologije od imitacije konkurenata.

Greška propuštanja – odluka preduzetnika da se ne upušta u proces korišćenja novog ulaska, da bi kasnije shvatio da je poticajeno svoju sposobnost stvaranja tražnje i/ili zaštite tehnologije od imitacije konkurenata.

NEDOSTACI PRVOG POKRETAČA

- ❖ Neizvjesnost tražnje – teško je predvidjeti kako će se mijenjati tražnja za proizvodom (po obimu i po specifikacijama)
- ❖ Neizvjesnost tehnologije – da li će potrošači na pravi način reagovati na ponuđena tehnološka rešenja; da li će se pojavitи bolja tehnologija
- ❖ Prilagođavanje – da li će preduzeće imati dovoljno resursa i sposobnosti da se prilagodi tržišnim promjenama i promjenama okruženja
- ❖ Nesigurnost kupaca u pogledu kupovine i korišćenja novog proizvoda

ULAZNA STRATEGIJA ZA KORIŠĆENJE NOVOG ULAZKA

- **Prednosti prvog pokretača (ujedno i faktori koji utiču na donošenje odluke treba li odmah ući na tržište ili ulazak na neko vrijeme odložiti):**
- Prvi pokretači imaju prednost u upravljanju troškovima – ova prednost proizlazi iz pretpostavke kretanja preduzeća po „krivoj iskustvu“
  - Suočeni su sa manjom konkurenčijom
  - Mogu osigurati bitne kanale (sa dobavljačima i drugim distributivnim lancima)
  - U boljoj su poziciji za zadovoljavanje potreba kupaca (olakšan izbor ciljnih segmenata i odabir strategije pozicioniranja)
  - Učešćem povećavaju svoju stručnost (uče iz prve generacije proizvoda, prate promjene na tržištu koje je firmama izvan tržišta teško uočiti, šire svoju mrežu saradnika preko kojih lakše prikupljaju informacije o novim trendovima i poslovnim mogućnostima itd.)

VREMENSKA PREDNOST I (NE)POVOLJAN POLOŽAJ PRVOG POKRETAČA

- ❖ **Vremenska prednost** pruža preduzetniku period vremena s ograničenom konkurenčijom, tokom kojeg može pripremiti preduzeće da za suočavanje sa jačom konkurenčijom koja će se kasnije pojavitи.
- ❖ **Period vremenske prednosti se može produžiti:**
- Izgradnjom lojalnosti kupaca
  - Izgradnjom troškova prelaska kupaca (povećavanje njegovih transakcionih troškova)
  - Zaštitom jedinstvenosti proizvoda
  - Osiguravanjem pristupa bitnim izvorima nabavke i distribucije

STRATEGIJE UMANJIVANJA RIZIKA KORIŠĆENJA NOVOG ULASKA

- ✓ Strategije raspona tržišta
- ✓ Strategije oponašanja

- **Strategija uskog raspona** smanjuje rizike vezane za konkurenčiju, ali povećava rizike vezane za nesigurnost tržišta
- Može na nekoliko načina umanjiti rizik suočavanja preduzeća s konkurenčijom:
  - fokus preduzeća na proizvodnju prilagođenih proizvoda, lokalizovano poslovanje i superioran kvalitet izrade;
  - fokus na specifičnu grupu kupaca;
  - sposobnost targetiranja i osvajanja visokoprofitabilne tržišne niše;

STRATEGIJE UMANJIVANJA RIZIKA KORIŠĆENJA NOVOG ULASKA

- **Strategija širokog raspona** smanjuje rizike povezane sa nesigurnošću tržišta, ali povećava rizik povezan sa konkurenčijom;

- Podrazumijeva korišćenje pristupa „portfolia“ kroz:
  - ponudu široke palete proizvoda na brojnim tržišnim segmentima;
  - mogućnost odustajanja od neprofitabilnih proizvoda;
  - učenje iz procesa pokušaja i greški.

STRATEGIJE UMANJIVANJA RIZIKA KORIŠĆENJA NOVOG ULASKA

- **STRATEGIJE OPONAŠANJA** – primjena poslovnih praksi drugih preduzeća;

▪ **Franšizno poslovanje** – poslovanje pod imenom davaoca franšize, uz korišćenje njegovog poslovnog modela

▪ **Strategija „i ja isto“** – kopiranje konkurenčkih proizvoda i usluga uz uvođenje manjih varijacija. Varijacije se odnose na manje izmjene proizvoda ili usluge, ponudu postojćeg proizvoda ili usluge (koji nisu zaštićeni pravima intelektualnog vlasništva) na novom tržištu ili drugačiju kombinaciju istih elemenata ponude koja se nudi kupcima

UPRAVLJANJE NOVIM PODUHVATOM

- Stvaranje nove organizacije radi realizacije novog poslovnog poduhvata nosi sa sobom niz izazova:

- troškovi učenja novih zadataka;
- podjela zadataka i odgovornosti unutar preduzeća;
- uspostavljanje efikasnih formalnih i neformalnih kanala komunikacije.

